

Dr. Bognár Cecil:

A magyar nő hivatása

A történelem férfi tettekről beszél. Csatákról, viadalokról, majd meg törvényhozók tanácskozásairól. Csak itt-ott tűnik fel egy nő-alak, az is férfiszerepben. Királyasszony, fején a koronával, vagy hősnő, aki keblét páncélingbe szorítja és kardot vesz kezébe.

A magyar történelem gazdag hős asszonyokban. Mennyi nagyszerű név tűnik szemünkbe! Hányan voltak, akik fényes lapokat írtak bele a magyar nemzet történetébe.

De nemcsak ezek csinálták a magyar történelmet. Hanem az elfeledettek százai, akikről csak itt-ott, a levéltárak mélyén találunk feljegyzéseket, az ismeretlenek százezrei, akikről soha nem tudott senki. A mindennapi élet hősnői, a csendes családi tűzhely őrői, a munka közkatonái.

Enélkül az ismeretlen, hatalmas sereg nélkül érthetetlen, megmagyarázhatatlan volna a történelem. A sokat gyötört, oly sokszor a pusztulás határán álló szegény magyar nemzetnek újra és újra talpraállása.

Ha a nagy tettek rugói után kutatunk, a férfi hősi tettei mögött mindig megtaláljuk *az erős női*

akaratot, a férfi elszántsága, kitartása mögött a gyengéd női lelket, ahonnan a férfi erőt merített.

Mikor a szomorú időben a férfiak viszálykodása megbomlasztotta az országot; a pártoskodás, civódás mögött ott volt ismeretlenül, elrejtve bár, de annál hatalmasabban a magyar nők egyetértő akarata, szívós kitartása, amely nem engedte, hogy a pusztulás teljes legyen és már készítette elő a feltámadást.

Az újjáteremtésnek ezt a nagy munkáját nem lehet elképzelni a magyar nők nélkül. A jövő attól függ, *mennyire tudnak hivatásuk magaslatára emelkedni?*

Minden hanyatló kort, pusztulása felé siető nemzetet jellemez, hogy olyan *női típus* fejlődik, amely sietteti ezt a pusztulást.

Az ilyen nőnek egyetlen célja az *érzéki varázs*. Kábítani, bódítani akar. Ezért minden áldozatra képes. Leszáll arról az emelvényről, ahová más, jobb korok állították, le a mélyre, a sárba. Lemond a tiszteletről, amellyel addig illették, mert hiszen az feszélyezi. Eltűr mindent, ami mögött ott érzi azt a lobogó vágyat, amit mindenáron fel akar gyűjtani. Mint megmámorosodott bacháns-nő dobálja le magáról a ruhát.

A divatért feláldoz mindent. Tönkrejuttat másokat, tönkremegy maga. Kultuszá, élethivatássá teszi a *divatot*, sietteti azt az amúgy is gyors iramot, ahogyan a divat változik. A hanyatló kor asszonya kifestve, jelmezekben lép az élet színpadára. De nem mutatja magát olyan elavult szerepekben: mint jó feleség, háziasszony, családanya.

Az ilyen asszony elpusztít mindent. A férfinak nem támogatója, hanem zsarnoka, aki minden gondolatát, vágyát magának akarja; azt kívánja, hogy

csak vele foglalkozzék, idegen istenei ne legyenek, még a közjót sem tűri meg vetélytársnak. Gyermekéért nem áldozatot hoz, hanem feláldozza őket önzésének és hiúságának oltárán.

Ha nyitott szemmel nézünk végig az európai kultúrnépeken, meg kell állapítanunk, hogy valóban hanyatló korban vagyunk. Ennek a betegségnek összes tüneteit megtaláljuk, még a fentebb vázolt női típust is.

Csodálatos, hogy most, mikor a nő szívós küzdelem után kivívta magának azokat a jogokat, amelyek addig a férfiak kiváltságai voltak, mikor teljes politikai jogai vannak, mikor a pályák nyitva állnak előtte, — akkor uralkodnak legjobban a különlegesen női hibák.

Egy nemzet sem kerülheti el, hogy korának beteges tünetei ne mutatkozzanak rajta, de az a nemzet, amely élni akar és tud, legyőzi a betegséget. Ott is előfordulnak szórványosan a fentebbi típus képviselői, de csak mint múló tünetek, mint furcsa különlegességek. Az egészséges típus kiszorítja őket,

A magyar nőnek meg kell reformálnia saját magát, méltóvá kell tennie magát a mai nehéz időkhöz és nagy feladatokhoz. Vissza kell állítania a régi magyar asszonyok erényeit, hogy megmenthesse hanyatló nemzetét, előkészítse annak újjászületését.

A magyar nemzetre igen nagy feladatok várnak, megint szükség van a legnagyobb erőforrásra: a női lélekre.

Ma nem hasznot, kényelmet jelent magyarnak lenni, hanem *áldozatot*, *lemondást*. Hogyan tudnák meghozni a férfiak ezt az áldozatot, ha a nők azt kívánják, hogy mindent az ő önzésük oltárán áldozzanak fel?

A férfi mindig olyanná formálódik, amilyen a nő lelkében élő ideál. Nem csak a jövő generáció alakul ilyenné, amelyet nevel, hanem már a mostani is.

Az ember a világháborúban megromlott, lelke elvesztette azt az iránytűt, amely a helyes úton vezette. Ezt a megromlott embert a nő lelkén át kell megreformálni.

Mindent, amire szükségünk van, megtalálunk saját történelmünkben. Nem kell mást tennünk, mint feléleszteni a magyarság régi erényeit és kerülnünk azokat a hibákat, amelyek mindig vesztünket okozták.

A magyar népnek egyik nagy erőssége volt a benső családi élet. Minden egyes család egy kis bevehetetlen erősség volt akkor, midőn annyi más erősségünktől megfosztottak bennünket.

Ezeket a kis várakat kell visszaállítani, ezek lesznek magyarságunknak védelmei. Ezeknek igazi parancsnokai az asszonyok.

A mai kor bizony nem kedvez a családi életnek. Maga a mindennapi munka olyan természetű, hogy lazítja a családi kapcsolatokat, a korszellem még jobban segíti bomlasztani a családi életet.

De viszont sohasem volt szükségesebb az intenzív családi élet, mint ma. Annyi hiány van, amit csak ez pótolhat. Igaz, hogy csak lemondások árán lehet a családi életet fokozni, de sokkal nagyobb értékeket nyerünk értük cserébe.

Itt a családban nevelődik fel az *új generációt az új magyar jövő*. Szinte megdöbbentő, mekkora felelősség hárul ezért minden magyar anyára. Menyi minden útravalóval kell ellátni azokat a gyermekeket, akikre olyan nagy feladatok várnak!

A mai társadalmi berendezkedéssel jár, hogy

a nő nem csak a családi életben nyer működési kört. Nagyon sokan vannak, akiknek *kenyérkereső* pályákra kell menniök. Még pedig nem csak a magános nőknek, hanem a feleségnek és a családayának is. Ezeknél bizony a családi élet és a gyermeknevelés látja a kárát a házonkívül való elfoglaltságnak. Valóságos hősie erőfeszítésre van szükség, hogy kettős hivatásuknak megfelelhessenek. Mert a családi kötelességek alól a nőt semmi fel *nem* mentheti.

A nők hosszú, nehéz küzdelmet folytattak azért, hogy mentől több pálya nyitva legyen előttük. Ez a törekvés természetes volt, a kényszerűség hajtotta őket erre, a megélhetés, a tisztességesebb, emberibb, a műveltségüknek megfelelő életre való törekvés. Szükséges azonban, hogy azon a pályán, amelyre léptek, valóban megállják helyüket. Ne a divat, mások utánzása, hanem a komoly munkaszeretet vigye őket a megfelelő pályára. Ne azért dolgozzanak, hogy mulatnivágyásuk, hiúságuk számára mentől több pénzt szerezzenek, hanem valóban kultúrigényeiket elégítsék ki. A kenyérkereső nőnek bele kell kapcsolódnia a nemzeti kultúrába, különösen pedig a magyar nőnek, mert a mi kultúránkat a nagy nemzeti szerencsétlenség pusztulással fenyegeti.

Mennyi nyomor, tudatlanság, betegség, mennyi baj vár orvoslásra és azt nekünk magyaroknak mind a magunk erejéből kell orvosolni, mert mások nem segítenek rajtunk! A jótékony egyesületek szervezése, a háziipar terjesztésével és megszervezésével munkaalkalmak teremtése mind a nőkre vár. A keresetnélküliség, a nélkülözés az erkölcsi romlás melegágya. A nőknek kell a szegénysorsú leányokat megóvni és az eltévelyedetteket a jó útra

visszavezetni. Az általános emberszereteten kívül az a gondolat is buzdíthatja őket erre, hogy minden egyes esetben egy magyar lelket menthetnek meg.

Lehetetlen volna felsorolni azt a sok teret, ahol ma a magyar nő számára tennivaló akad. Már jóval a háború előtt hanyatlóban volt a magyar nemzet, a világháború és mindaz, ami utána következett, rettenetes pusztítást végzett. Mindazt, ami elpusztult, nekünk kell újjáteremtenünk. Nem nagy, hősi gesztusokra, hanem lassú, fárasztó kitartó munkára van szükség. Nem egy tett, hanem ezernyi különböző irányú tettek hosszú sorozata teremti meg nekünk a jobb jövőt. De olyan munkateret nem találunk, ahol a nőnek ne volna szerepe.

Nagy erőfeszítést, nagy önzetlenséget kívánnak az idők a magyar nőtől. És ezt a nehéz feladatot derűs kedvvel, mosolygós arccal kell elvégeznie. Soha nincs nagyobb szükség derült, egészséges lélekre, mint nagy csapások idején, mint mikor nagy feladatok előtt állunk. Valamely ügy akkor van igazán elveszve, ha harcosait csüggedés szállja meg.

Ha a férfiak elcsüggednének is, a magyar nőnek nem szabad elcsüggednie. Sőt neki kell kedvet, erőt önteni a férfiúba a nagy küzdelemhez. Neki kell pótolnia a napsugarat, mikor borús az ég felettünk. Neki kell lennie az örök tavasznak, mikor hideg télen didergünk. Hordoznia, melengetnie kell szívében a reménységet mindaddig, míg megszületik a boldog valóság.